Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De turre cremanta - Cod. Aug. pap. 162

Jacobus <de Paradiso>

[Reichenau], [15./16. Jahrh.]

Teil 6, Druck: Liber prelocutionis

urn:nbn:de:bsz:31-90421

Visual Library

Incipit liber ꝓlocutionis beatiſſimi patris noſtri Augu-ſtini et eius ꝯtemplatione.

Quoniam in medio laqueoꝝ poſiti ſumus/ facile a celeſti deſiderio frigeſcimus. quapropter aſſiduo indigemus munimento vt expergefacti ad deum nr̄m verum et ſummū bonū cū defluimus recurramus. Idcirco nō preſumptionis temeritate ſed magna dei mei dilectione huic opuſculo ad laudem eius operā dedi. vt ex elegantioribus dictis ſanctorum patrum breue manuale verbum de deo meo mecum ſemper haberem ex cui⁹ lectionis igne quotiens tepeſco in eius accendar amorem.

Incipit liber de meditatione.

Nunc adeſto michi deus meus quem quero/ quē diligo/ quē corde et ore et qua valeo virtute laudo atꝫ oro/ mens mea deuota tibi tuo amore ſuccenſa/ tibi ſuſpirans/ tibi inhyans/ te ſolum videre deſiderans/ nichil habens dulce niſi de te loqui/ de te audire/ de te ſcribere/ de te cōferre/ tuam gloriam frequenter ſub corde reuoluere vt tua ſuauis memoria ſit ītra hos turbines aliqua reparatio mea. Te ergo inuoco . deſiderantiſſime ad te clamo clamore magno in toto corde meo/ et cum te inuoco vtiqꝫ in me voco ip̄m. quoniam omnino non eſſem ſi non eſſes in me/ in me es quoniā in memoria mea manes/ ex ea ego cognoui te et in ea inueni te/ cum reminiſcor tui ⁊ delector in te de te. ex quo omnia/ per quem oīa/ in quo oīa Tu celum et terram imples et omnia portas ſine onere/ omnia imples ſine incluſione ſemper agens/ quietus/ colligens/ et non egens/ querens cū nichil deſit tibi/ amans nec eſtuās zelans et ſecurus es/ penitet te et nō doles/ iraſceris et tranquillus es/ opera mutas et non mutas conſilium/ recipis qđ inuenis et nunquā amiſiſti/ nunquā inops et gaudes lucris/ nunquā auarus et vſuras exigis/ ſemp erogat̄ tibi vt debeas

Ink. 5

a

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Et quis habet quicq̄ non tuum/ reddis debita/nulli debes
donans debita/nulli debens. donans debita nichil perdens
qui vbiqꝫ es et vbiqꝫ totus/ qui ſentiri et videri non potes/
qui nunquam dees/ et tamen ab iniquorum cogitationibus
longe es/qui nec ibi dees/vbi longe es/ quia vbi non es per
gratiam ades per vindictam/ qui vbiqꝫ preſens es et vix in-
ueniri potes/ quem ſtantem ſequimur et apprehendere non
valemus. qui tenes omnia. imples omnia. circumplecteris
omnia. ſuperexcedis omnia. ſuſtines omnia. qui corda fide-
lium doces. non ſtrepitu verboꝝ. Qui locis non deſcende-
ris/nō temporibus variaris/ nec habes acceſſus et receſſus
qui habitas lucem inacceſſibilem quam vidit nullus homi-
num nec videre poteſt in te manens quietus/ vbiqꝫ circuis
totum. non enim ſcindi et diuidi potes/ quia vere vnus es/
nec in partes efficeris/ſed totus totuꝫ tenes/ totum imples
totum illuſtras et poſſides. ſi totum mundum libri imple-
ant/tua ſcientia inenarrabilis non poteſt enumerari. quoniā
vero indicibilis es nullo modo ſcribi poteris nec concludi.
Tu es fons lucis diuine et ſol claritatis eterne/magnus es
ſine quantitate. et ideo immenſus bonus ſine qualitate. et
ideo vere et ſumme bonus. et nemo bonus niſi tu ſolus. cuiꝰ
voluntas opus eſt/ cuius velle poſſe eſt/ qui omnia que ex
nichilo creaſti/ ſola voluntate creaſti vel feciſti/ qui omnem
creaturam tuam abſqꝫ indigentia aliqua poſſides et ſine la-
bore gubernas et abſqꝫ tedio regis. et nichil eſt qđ contur-
bet ordinē imperij tui neqꝫ in ſummis nec in imis qui in om-
nibus locis ſine loco haberis/et omnia contines ſine ambi-
tu et vbiqꝫ preſens es ſine ſitu et motu/ qui nec mali auctor
es quod facere non potes/ quia nichil non potes nec vnquā
te feciſſe quicq̄ penituit cuius bonitate facti ſumus et iuſti-
cia penas luimus et clementia liberamur/ cuiꝰ omnipoten-
tia omnia gubernat/ regit et implet qđ creauit/ nec ideo te
implere omnia dicimus vt te contineant. ſed ip̄a potius a te

contineantur nec particulatim imples omnia. nec vllatenus
ita putandum eſt vt vnaqueqꝫ res pro magnitudine ſue por
tionis capiat te/id eſt maxima maius / minima minus/ dum
ſis potius ipſe totus in omnibus ſiue omnia in te. cuius om
nipotentia omnia concludit nec euadendi potentiam tuam
quis aditum inuenire poterit. qui enim te non habet placa=
tum nunquā euadet iratum.

¶ Qualiter anima meditatur deum. et inſpiratur ab ipo.

Eigitur clementiſſime inuoco in animaꝫ meā
quam preparas ad capiendum te ex deſide=
rio quod inſpiras ei. Intra rogo in eam ⁊ co
apta eam tibi/ vt poſſideas illam quam feci=
ſti et refeciſti/vt et te habeam velut ſignacu=
lum ſuper cor meum. Queſo te piiſſime/inuocantem te ne
deſeras/ qui priuſq̄ te inuocarem me vocaſti et queſiſti vt
ego ſeruus tuus quererem te/querendo te inuenirem/et in=
uentum amarem/queſiui et inueni te domine et amare deſi=
dero/auge deſiderium meum et da qḋ peto. quoniam ſi cū=
cta que feciſti michi dederis non ſufficit ſeruo tuo niſi te=
ipſum dederis. Da ergo te michi deus meus et redde mihi
te. En amo te et ſi parum eſt amem validius/tuo ergo amo
re teneor/tuo deſiderio flagro/dulci tua memoria delector
Ecce dum tibi mens mea ſuſpirat et tuam ineffabilem pie=
tatem meditatur. ipſa carnis ſarcina grauat minus/ cogita
tionum tumultus ceſſat/pondus mortalitatis et miſeriarūꝫ
more ſolito non ebetat/ſilent cuncta/ tranquilla ſunt omnia
cor ardet/animꝰ gaudet/ memoria viget/ intellectus lucet

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

et totus ſpiritus ex deſiderio viſionis tue accenſus inuiſibi
lium amore ſe rapi videt. Aſſumat ſpiritus meus pennas vt
aquile volet et non deficiat/ et volet et proficiat vſqꝫ ad de
corem domus tue/ et thronum glorie tue vt ibi ſuper men=
ſam refectionis ciuium ſupernorum paſcatur de oculis tuis
in loco paſcue iuxta fluenta pleniſſima. Tu eſto noſtra ex=
ultatio qui es noſtra ſpes/ ſalus atqꝫ defenſio. Tu eſto no=
ſtrum gaudium qui es futurum premium. Te ſemper que=
rat anima mea / et tu preſta vt querendo non deficiat. vhe
miſere anime que criſtum non querit nec amat/ manet arida
et miſera/ perdit qd viuit/ qui te deum non diligit/ qui curat
viuere niſi propter te domine/ nichil eſt et pro nullo eſt qui
tibi viuere recuſat mortuus eſt / qui tibi non ſapit deſipit.
Miſericordiſſime tibi me cōmitto reddo et concedo/ per
quem ſum viuo et ſapio in te et ɔfido/ ſpero et totam ſpem
meam pono/ per quem reſurgam viuam et requieſcam. Te
cupio diligo et adoro/ cum quo manebo regnabo beatus
ero. Anima que te non diligit nec querit/ mundum diligit/
peccatis ſeruit/ vicijs ſubiecta eſt/ nunquā quieta/ nunquā ſe
cura eſt. famuletur tibi ſemper mens mea pijſſime/ ſuſpiret
quoqꝫ tibi peregrinatio mea/ ardeat in tuo amore cor meū
requieſcat in te deus meus. Anima mea contempletur te in
mentis exceſſu/ cantet laudes tuas in iubilatione/ et hec ſit
in exilio modo ɔſolatio mea/ confugiat anima mea vel mēs
mea ſub vmbra alarum tuarum ab eſtibus cogitationū hu=
ius ſeculi/ repanſet in te cor meum/ cor mare magnum tu=
mens fluctibus/ diues omnium bonorum dapium ſuperne ſa
cietatis opulentiſſime largitor deus/ da lapſo cibum/ colli= illiſum
ge diſperſum/ libera captiuum/ reintegra illum . En ſtat ad
oſtium et pulſat. Obſecro per viſcera miſericordie quibus
viſitaſti nos oriens ex alto. iube miſero pulſanti aperiri/ vt
liberis ingreſſibus ingrediatur ad te et requieſcat in te et

reficiatur de te pane celeſti. Tu es enim panis et fons vite tu lumen claritatis eterne. tu omnia ex quibus viuunt recti qui diligunt te/ deus lumen cordium te videntium / et vita animarum te amantium/ et virtus cogitationum te querentium vt ſancto tuo amori inhereant. Veni rogo in cor meum et ab vbertate voluptatis tue inebria illud vt obliuiſcatur iſta temporalia pudet ac piget me talia pati qualia mundus iſte agit. triſte michi eſt quod video / graue eſt quod de tranſitorijs audio/ adiuua me domine deus meus et da leticiam in corde meo. veni ad me vt videam te. ſed anguſta eſt michi domus anime mee qua venias ad eam. dilatetur rogo a te rumoſa eſt refice eam. habet quod offendat oculos tuos/ fateor et ſcio / quia quis mundabit eam/ aut cui alteri preter te clamabo/ ab occultis meis munda me domine/ et ab alienis parce ſeruo tuo. Fac me dulcis criſte bone iheſu/ fac me rogo amori tuo et deſiderio tuo deponere onus carnalium deſideriorum et terrenarum concupiſcentiarum. dominetur carni anima/ anime ratio/ rationi gratia tua/ et tue me interius et exterius ſubde voluntati. Tribue michi vt laudet te cor meum. dilata mentem meam et linguam meam et omnia oſſa mea et attolle intuitum cordis mei/ vt vel rapida cogitatione vel cognitione attingat ſpiritus meus. te eternam ſapientiam ſuper omnia manentem diſſolue me oro a vinculis quibus teneor aſtrictus/ vt relinquens tibi omnia iſta/ tibi feſtinem/ tibi ſoli inhereám/ tibi ſoli intendam. Felix anima que terreno reſoluta carcere libera celum petit/ que te dulciſſimum dominum facie ad faciem cernit/ que nullo metu mortis afficitur. ſed de incorruptione perpetue glorie letatur. Tranquilla eſt et ſecura iam non timet hoſtem. nec mortem habet te pium dominum quem diu queſiuit ſemperq; amauit / hymnidicis ſociata

choꝛis melliflua perpetue feſtiuitatis carmĩa ad laudem glorie tue rex criſte ĩeternum conceperit/ ĩebꝛiatur enĩm ab vbertate domus tue et toꝛrente voluptatis tue potas eam. Felix ſocietas ſupernoꝛum ciuium et gloꝛioſa ſolenĩ-tas omnium ad te redeuntium ab huiuſmodi noſtre pere-grinationis triſti laboꝛe/ amenitatem pulcritudinis/ foꝛmoſitatem totius ſplendoꝛis atq; dignitatem totius elegan-tie iugiter tui ciues cernunt. nihil omnino qd cõturbet mentem ibidem auribus datur que cantica que oꝛgana que cantilene que melodie ibi ſine fine decantantur. Sonant ibi ſemper melliflua hymnoꝛum oꝛgana ſuauiſſima angeloꝛum melodia/ cantica canticoꝛum mira/ que ad laudem et glo-riam tuam a ſupernis ciuibus imperpetuum decantantur. Amaritudo et omnis fellis aſperitas in regione tua locum non habent. Non enim eſt ibi malus nec malicia/ non eſt aduerſarius et impugnans/ nec eſt vlla peccati illecebꝛa/ nulla eſt ibi indigentia/ dedecus nullum/ nulla rixa/ nullum improperium/ temptatio nec cauſatio vlla. nullus timoꝛ/ nulla inquietudo. nulla pena/ nulla dubietas/ nulla moleſtia/ nulla diſcoꝛdia/ ſed pax ſumma caritas plena iubilatio ⁊ laus dei eterna ſecura ſine fine requies et gaudium ſemper eſt in ſpiritu ſancto. Foꝛtunat9 ego ſi audiero iocundiſſimas ciuium tuoꝛum cantilenas carmĩa melliflua laudes ſumme trini-tati debito honoꝛe pꝛomentia. Sed vt nimium felix ſi ego ipſe meruero cantare canticum domĩno de dulcibus canticis ſyon. O vita vitalis vita ſempiterna et ſempiterne bea-ta vbi gaudium ſine meroꝛe. requies ſine laboꝛe/ dignitas ſine tremoꝛe/ opes ſine amiſſione/ ſanitas ſine languoꝛe. abundantia ſine defectione/ vita ſine moꝛte/ perpetuitas ſine coꝛruptione/ beatitudo ſine calamitate vbi om̃ia bona

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

in caritate perfecta vbi ſpecies et viſio facie ad faciem/vbi
plena ſcientia in om̄ibus et per om̄ia/ vbi ſumma dei bo=
n̄itas cern̄itur et lumen illum̄inans a ſanctis glorificatur/
preſens maieſtas dei conſpicitur/ et huius vite cibo ſine de
fectu mens intuentium ſaciatur. vident et videre deſide=
rant/ſine ſacietate deſiderant et ſine faſtidio ſaciantur/vbi
verus ſol iuſticie mira ſue pulcritudinis viſione omnes re=
ficit et ita vniuerſos celeſtis patrie ciues illum̄inat vt luce=
ant ipſi/ lumen vident illum̄inatum per deum/ lumen illu=
m̄inans ſuper omnem ſolis noſtri ſplendorem atq; ſtella=
rum cunctarum claritatem immortali adherentes deitati
et per hoc immortales et incorruptibiles facti iuxta promiſ
ſionem dom̄ini ſaluatoris. pater quos dediſti michi volo/
vt vbi ſum et illi ſint mecum vt videant claritatem meam/
et omnes vnum ſint ſicut tu pater in me et ego in te et ipſi
in nobis vnum ſint. O regnum celorum regnum feliciſſimū
regnum carens morte et vacans fin̄i/cui nulla tempora ſuc=
cedunt per euum vbi continuꝰ ſine nocte dies neſcit habe=
re tempus/vbi victor miles neſcit laborem/ et don̄is ineffa
bilibus cumulatur/nobile perpetua caput amplectente co=
ronam / vtinam remiſſa peccatorum mole me vltimum ſer
uorum criſti iuberet diuina pietas hanc ſarcinam carn̄is de
ponere/vt in tue ciuitatis gaudia eterna repanſandus tran
ſirem/ſupernorum ſanctiſſimus choris intereſſem cum bea=
tiſſimis ſpiritibus glorie et conditoris aſſiſterem/preſen=
tem dei vultum cernerem. nullo mortis metu tangerer/de
perpetue immortalitatis incorruptione ſecurus gauderem
et ſcienti om̄ia coniunctus omnem ignorantie cecitatem
amitterem/terrena cuncta paruipenderem/ et vallem iſtam
lacrimarum intueri vel rem̄iniſci vlterius non dignarer. vbi

vita laborioſa/ vita corruptibilis/ vita omnī amaritudīe plena. vita domīna maloꝝ. ancilla īfernorum/ quam humores trucidant. dolores exterminant. ardores exiccant aera morbidant/ eſce īflant/ ieiunīa macerant/ ioci ſoluunt triſticie conſumunt. ſolicitudo coartat/ ſecuritas ebetat/ diuitie iactant/ paupertas deicit. iuuentus extollit/ ſenectus incuruat/ īfirmitas frangit/ meror deprimit/ dyabolus inſidiatur/ mundus adulatur/ caro delectatur/ anīma excecatur/ totꝰ homo turbatur/ et his tot et tantis malis mors furibunda ſuccedit/ vaniſqꝫ gaudijs ita finem imponit/ vt cum eſſe deſierit nec fuiſſe putentur/ ſed quas laudes quaſue gratiarum actiones tibi referre valeamus deus noſter. qui nos et īter tantas has mortalitatis noſtre erumnas non deſinis conſolari mira viſitatione gratie tue. Ecce me miſerum multis meroribus plenum / dum vite finem timeo dum peccata mea conſidero/ dum iudicium tuum formido dum horam mortis cogito/ dum ſupplicia tartari horreo/ dum opera mea qua diſtrictione a te penſentur ignoro/ duꝫ quo fine illa clauſurus ſim penitꝰ neſcio. dumqꝫ hec et alia multa mecum ſub corde retracto conſolaturus ades ſola pietate et īter has querelas nimioſqꝫ ploratus atqꝫ profunda cordis ſuſpiria/ aſſumis meſtam et anxiam animam mentemqꝫ ſuper alta iuga montium ad aureolas vſqꝫ aromatum/ ⁊ collocas me in loco paſcue ſecus riuos aquarum dulcium/ vbi preparas in conſpectu meo menſam multiplicis apparatus / que fatigatum ſpiritum repauſet et cor triſte letificet/ quibus tandem refocillatꝰ delicijs multarum miſeriarum oblitus mearum ſuper altitudinem terre in te vera pace quieſco/ amo te deus meus/ amo te magis/ magiſqꝫ amare volo/ da michi ſpecioſiſſime pre filijs hominuꝫ

vt deſiderem te/vt amem te quantum volo ⁊ quantū debeo
immenſus es/et ſine menſura debes amari/preſertim a no=
bis quos ſic amaſti/ſic ſaluaſti/pro quibus tot et tanta fe=
ciſti. Amor qui ſemper ardes et nunquā extingueris/ dulcis
criſte iheſu bone caritas deus meus accende me totū igne
tuo/dilectione tua/deſiderio tuo/caritate tua/iocunditate
et exultatione tua/pietate et ſuauitate tua/ voluptate et cō
cupiſcentia tua/que ſancta et bona/que caſta eſt et munda
vt totus dulcedine amoris tui plenus/totus flama carita=
tis tue vaporatus/diligam te dominum meum dulciſſimū
et pulcerrimum ex toto corde meo et ex tota anima mea et
ex totis viribus meis et omni intentione mea/ cū multa cor=
dis contritione et lacrimarum effuſione/ et cum multa re=
uerentia et tremore habens te in corde et in ore et pre ocu
lis meis ſemper et vbiq;/ita vt nullꝰ in me adulterinis amo
ribus pateat locus/ pulcerrime rogo te per illā ſacratiſſi=
mam effuſionem ſanguinis tui precioſi quo ſumus redem=
pti. Da michi contritionem et lacrimarum fontem precipue
dum preces et orationes deuotiſſimas tibi offero dum tue
laudis pſalmodiam decanto dum miſterium noſtre redem
ptionis manifeſtū miſericordie tue. iudicium tuū recolo vel
profero dum ſacris altaribus licet indignus adſiſto cupiēs
tibi offerre illud mirabile et celeſte ſacrificium omni reue=
rentia ⁊ deuotione dignū/ qđ tu domine deus ſacerdos im
maculate inſtituiſti/ et offerre precepiſti in cōmemoratione
tue caritatis / mortis ſcilicet et paſſionis pro ſalute noſtra
pro quotidiana noſtre fragilitatis reparatione. Confirme=
tur mens mea inter tanta miſteria dulcedine preſentie tue
ſentiat te ſibi adeſſe et letet̃ corā te ignis qui ſp̄ luces amor
qui ſemꝑ ardes/dulcis xp̄e iheſu bone lumē eternū ⁊ indefi
ciens panis vite qui nos reficis ⁊ in te nō deficis / quotidie

comederis et ſemper integre manes/reſplende michi accen
de me illumina et ſanctifica vas tuum et de malicia euacua
et imple de gratia et plenum conſerua vt ad laudem ani=
me mee manducem cibum carnis tue/ quatenus manducan
do te/viuam per te viuam de te perueniam ad te et repan
ſem in te/ o dulcedo amoris et amor dulcedinis comedat
te venter meus et nectare tui amoris. repleantur viſcera
mea et vt eructuet mens mea verbum bonum caritas deus
meus mel dulce lac iuuenum cibus es gaudium fac me cre=
ſcere in te vt ſano palato poſſis manducari a me. Tu es vi=
ta mea qua viuo/ſpes cui inhereo/gloria quam adipiſci de
ſidero. Tu michi cor tene/ mentem rege/ intellectum diri=
ge/ amorem erige/animum ſuſpende/ et in ſuperna fluenta
os ſitientis te ſpiritus trahe / taceat queſo tumultus car=
nis/ conticeſcant per fantaſie terrarum et aquarū aeris et
poli/taceant ſomnia et ymaginarie reuelationes/omnis lin
gua/omnis ſenſus et quidquid tranſeundo fit ſileat ſibi et
ipa anima et tranſeat ſe non cogitando ſe/ ſed te deus meꝰ
quoniam tu es reuera tota ſpes et fiducia mea. Eſt em̄ in
te deo et domino iheſu criſto dulciſſimo et benigniſſimo
atq; clementiſſimo vniuſcuiuſq; noſtrum portio et caro et
ſanguis/ vbi ergo portio mea regnat et regnare me credo
vbi ſanguis meus dominatur/dominari me ibi cōfido/ vbi
caro mea glorificatur ibi glorioſum me eſſe cognoſco q̄uis
peccator ſim/de hac tamen communione non diffido et ſi pec
cata me prohibent ſubſtantia me requirit. et ſi propria de=
licta me excludunt nature cōmunio non repellit. non enim
tam immitis eſt dominus vt non diligat carnem ſuam. mē
bra ſua. et viſcera ſua. deſperare itaq; poſſem propter ni=
mia peccata et vicia culpas et infinitas negligentias meas
que egi et perpetraui. et quotidie indeſinenter ago ore.

corde opere et omnibus modis quibus humana fragilitas
peccare poteſt niſi verbum tuum deus meus caro fieret et
habitaret in nobis·ſed deſperare iam non audeo·quoniam
ſubditus tibi ille vſqꝫ ad mortem· mortem autem crucis·tu
lit cirographum peccatorum noſtrorum / et affigens illum
cruci·peccatum crucifixit et mortem · In ipſo autem ſecu=
rus reſpiro qui ſedet ad dexteram tuam et interpellat pro
nobis·in ipſo confixus·ad te peruenire deſidero / in quo iã
reſurreximus et reuiuiſcimus·iam in celum conſcendimus·
⁊ in celeſtibus conſedemus· Tibi laus·tibi honor·et gratia
rum actio piiſſime domine· qui nos ſic amaſti et ſaluaſti·
ſic viſitaſti et ſublimaſti piiſſime domine ꝙ dulcis eſt me=
moria tua·quanto magis in te meditor·tanto es michi dul
cior et amabilior · Idcirco delectant me valde bona tua
puro mentis intuitu/ et dulciſſimo pij amoris affectu in lo=
co peregrinationis mee/ iuxta modulum meum · Interim
quandiu in his fragilibus ſubſiſto membris/et conſiderare
tue enim caritatis iaculo vulneratus ſum·tuo vehementer
deſiderio flagro·ad te peruenire cupio·te videre deſidero
Idcirco ſuper cuſtodiam meam ſtabo·et vigilantibus ocu
lis pſallam ſpiritu·pſallam et mente· et totis viſceribus te
meum factorem et refectorem collaudabo·polum penetra=
bo mente·et deſiderio tecum ero·vt in preſenti quidem mi
ſeria ſolo corpore tenear·tecum autem cogitatione et aui=
ditate et omni deſiderio tecum ſum ſemper / quatenus ibi
ſit cor meum/ vbi tu es theſaurus meus deſiderabilis incō
parabilis/ multumqꝫ inamabilis ·ſed ecce deus meus piiſſi=
me ac miſericordiſſime dum tue immenſe bonitatis et pieta
tis gloriam conſiderare volo/cor meum non ſufficit · Exce=
dit enim omnem ſenſum humane mentis· tuum decus· tua
pulcritudo· tua virtus ·tua gloria·tua magnificentia· tua

maieſtas. et tua caritas/ ſicut inextimabilis tue glorie ſplen-
dor. ita ineffabilis eſt eterne tue caritatis benignitas/ quia
illos quos de nichilo creaſti adoptas in filios et tibi coiun-
gis. O anima mea ſi quotidie oporteret nos preferre tor-
menta ſi ipſam gehennam longo tempore tollerare vt cri-
ſtum in ſua gloria videre poſſemus et ſanctis eius ſociari/ nō
ne eſſet dignum pati omne quod triſte eſt/ vt tanti boni tan
teqꝫ glorie participes haberemur. Inſidientur igitur demo
nes/ parent ſuas temptationes/ frangant corpus ieiunia/
premant veſtimenta/ labores grauent/ vigilie excitent/ cla-
met in me iſte / inquietet ille / frigus incuruet . conſcientia
murmuret/ calor vrat/ caput doleat/ pectus doleat/ inflet ur
ſtomachus/ paleſcat vultus/ infirmet totus. deficiat in do-
lore/ vita mea et anni mei in gemitibus/ ingrediatur putre-
do in oſſibus meis/ et ſubter me ſcateat vt requieſcam in
die tribulationis/ et aſcendam ad populum accinctum no-
ſtrum. Querit iuſtorum gloria/ q̄ grandis ſanctorum leti-
cia/ cum vnaqueqꝫ facies fulgebit vt ſol cum ordinibus di-
ſtinctis/ populum ſuum dominus in regno patris ſui cepe-
rit recenſere et meritis atqꝫ operibus ſingulorum premia
promiſſa reſtituet/ pro terrenis celeſtia/ pro temporalibus
eterna/ pro modicis magna. Reuera tumultus vel cumulus
felicitatis erit cum dominus adducet ſanctos ſuos in viſio
ne paterne glorie/ et faciet in celeſtibꝰ aſcendere vt ſit deꝰ
omnia in omnibus. O felix iocunditas et iocunda felicitas
ſanctos videre cum ſanctis eſſe/ et eſſe ſanctum/ deum vide
re et deum habere ineternum / et vltra hec ſedula mente co
gitemus/ hec toto deſiderio deſideremus/ vt ad eos cito
peruenire valeamus. Si queras quomodo hoc poteſt fieri
vel quibus meritis quibuſue auxilijs/ audi res iſta poſita eſt

in poteſtate facientis/quoniam regnum celorum vim patitur
Regnum celorum o homo aliud non querit precium niſi te
ipſum·tantum vales quantum habes/te da et habebis illud
quid turbaris de precio· criſtus ſemetipſum tradidit vt ac
quireret te regnum deo et patri·ita tu temetipſum da vt ſis
regnum eius ac non regnet peccatum in tuo mortali corpo
re·ſed ſpirituſſanctus in acquiſitione vite· O anima mea re
uertere ad ciuitatem celeſtem in qua ſumus ſcripti et ciues
decreti·ſicut ergo ciues ſanctorum et domeſtici dei/et ſicut
heredes dei/coheredes autem criſti·cōſideremus inclitam
vrbis noſtre felicitatem inquantum conſiderare poſſibile
eſt· Dicamus ergo cum propheta O quam glorioſa dicta de te
ciuitas dei· Sicut letantium omnium habitatio eſt in te·Fun
dantur enim ex electione vniuerſe terre· non eſt in te ſene
ctus nec ſenectutis miſeria · non eſt mancus neque claudus
nec gibboſus neque deformis dum omnes occurrūt in virum
perfectum in menſuram etatis plenitudinis criſti· quid hac
vita beatius/vbi non eſt paupertatis metus/nec egritudinis
imbecillitas· Nemo leditur/ nemo iraſcitur/ nemo inuidet/
cupiditas nulla exardeſcit / nullum cibi deſiderium · nulla
honoris aut poteſtatis pulſat ambitio / nullus ibi dyaboli
metus/inſidie demonum nulle/ terror gehenne procul/ non
mors corporis neque anime/ ſed vita immortali munere io
cunda·nulla erit tunc vſquequaque diſcordia/ ſed cuncta con
ſona·cuncta conuenientia·quia omnium ſanctorum erit vna
concordia / pax cuncta et leticia continet tranquilla ſuper
omnia et quieta·iugis ſplendor non ille qui nunc eſt/ſed tan
to clarior quanto felicior· quia ciuitas illa vt legitur non egebit
lumine ſolis·ſed deus omnipotens illuminabit eam·et lucerna eius eſt
agnus vbi ſancti fulgebunt vt ſtelle in perpetuas eternitates·

De Amore dei

et ſicut ſplendoꝛ firmamenti qui erudiūt multos. Quapro=
pter nox ibi nulla/nulle tenebꝛe/ concurſus nubium nullus.
Nec frigoꝛis ardoꝛiſue aſperitas vlla / ſed talis erit rerum
temperies / quam nec oculus vidit/nec auris audiuit nec in
coꝛ hominis aſcendit/ niſi illoꝛum qui ea perfrui dignī in=
ueniuntur / quoꝛum nomina ſcripta ſunt in libꝛo vite/ ve=
rum ſuper omnia hec eſt conſociari ſuper choꝛos angelo=
rum et archangeloꝛum atq; omnium celeſtium virtutum/
intueri patriarchas et pꝛophetas/ audire apoſtolos atq;
omnes ſanctos / videre etiam parentes noſtros glozioſa
ſunt hec. Sed multo gloꝛioſius eſt pꝛeſentem dei vultum
cernere incircumſcriptum lumine videre ſuperexcellens glo
ria erit cum deum videbimus in ſeipſo/et habebimus in no
bis quem cernere nullus finis. Anima inſignis dei ymagine
illuſtris ſimilitudine habet in ſe.ſe ex deo a quo amoueatur
Semper autem ſtare cum eo aut audire ſi mota fuerit cum
ſuis affectibus immo defectibus fuerit / et non ſolum ha=
bet vnde reſpirare queat in ſpe venie in ſpe miſericoꝛdie/
ſed etiam vnde gaudeat aſpirare admittas verbi ⁊ cum deo
inire fedus ſocietatis atq; cum rege angeloꝛum ducere ſua=
ue iugum amoꝛis. Hec omnia facit amoꝛ ſi anima exhibeat
ſe ſimilem deo per voluntatem cum ſimilis ſit per natu=
ram diligens/ſicut dilecta eſt. Solus eſt amoꝛ ex omnibus
anime motibus/ ſenſibus atq; effectibus in quo poteſt crea
tura. Et ſi non ex equo reſpondere victoꝛi vel diſſimili mu=
tuam reſpondeat vice. Amoꝛ vbi venerit ceteros in ſe om=
nes traducit et captiuat affectus. Amoꝛ per ſe ſufficit/per
ſe placet et pꝛopter ſe. Ipſe meritum / ipſe pꝛemium/ ipſe
cauſa.ipſe fructus ipſe vſus per amoꝛē iungimur deo.amoꝛ
facit idē velle et idē nolle.amoꝛ facit pꝛimo moꝛes conponere

poſtmodum omnia que adſunt tanquā non adſint conſide-
rare tercio vero loco munda cordis actiue ſupna et terrena
cōſpicere per amorem primū in ſeculo bene gerunt honeſta
poſtmodum etiam honeſta ſeculi deſpiciuntur. Ad extremū
vero dei intima aſpiciuntur. Deus pater caritas eſt/deus fi-
lius dilectio eſt. ſpiritusſanctus amor patris eſt. et filij eſt
hec caritas ⁊ hec dilectio. vel caritas aliquid ſimile requirit
in nobis ſi caritatem qua velut quadam affinitate conſan-
guinitatis ei ſociemur ⁊ iungamur. Amor enim dignitatis
reuerentiam neſcit. Qui amat per ſemetipſum fiduciali-
ter accedit ad deum familiariter loquitur ei nichil timens/
nichil heſitans/perdit quod viuit qui deum non diligit/oculos
tuos ſemper ad deum/ quem diligit/ quem deſiderat/in quo
meditatur/in quo delectatur/in quo paſcitur/et impingua-
tur. iſte talis ſic deuotus ita cantat/ita legit et in omnibus
operibus ſuis ſic eſt prouidus et circumſpectus quaſi deus
adſit pñs ante oculos eius ſicut reuera eſt. Ita orat qua
ſi ſit aſſumptus et preſentatus ante faciem maieſtatis in ex
celſo throno vbi milia milium miniſtrant ei et decies cente-
na milia adſiſtunt ei. Animam quam viſitat amor expergefa
cit/dormientem mouet ⁊ emollit eum/et vulnerat cor eius
tenebroſa illuminat. clauſa reſerat. frigida inflamat/mentem
aſperam et iraſcibilem ac impacientem mitigat/vicia fugat
Carnales affectus comprimit. Mores emendat. Reformat
ſpiritum/ et renouat lubrice etatis motus/actuſqꝫ leues co-
hercet. Hec omnia facit amor quando preſens eſt. Cum ve-
ro abſceſſerit ita incipit anima iacere languida acſi cacabo
bulienti ignem ſubtraxeris. Magna res eſt amor quo anima
per ſemetipſam fiducialiter accedit ad deum deo conſtan-
ter inheret et deum familiariter percunctatur /conſultatqꝫ
de omni re anima que amat. nichil poteſt aliud cogitare
nilqꝫ loqui. Cetera contempnit. omnia faſtidit. quidquid
meditatur. quidquid loquitur. amorem ſapit. amorem

redolet ita amor dei ſibi vendicauit/ qui vult habere noticiam dei amet accedit fruſtra ad legendum/ ad meditandū ad predicandum ad orandum/ quando non amat. amor dei amorem anime parit ⁊ eam intendere ſibi facit. Amat deus vt ametur. cum amat michil aliud vult q̄ amari/ ſciens amore ipſos beatos qui ſe amauerunt. Anima amans cunctis renūciat ſuis affectionibꝰ et tota ſibi incūbit amori vt poſſit reſpondere amori in redimendo amorem. Et cū tota ſe effuderit in amore quantū eſt ad illud fontis perhenne profluuiū non pari vbertate ocurrunt amor et amans. anima et deus. creator et creatura. tamſi ex toto ſe diligit/ michil deeſt vbi totum eſt/ nō timeat anima que amat. paueat que nō amat Anima amans fertur. vocis trahit̄ deſiderijs. diſſimulat merita. maieſtati oculos claudit/ aperit voluptati/ ponens ſe in ſalutari et fiducialiter agens in eo amore. anima ſecedit et excedit a corporeis ſenſibus vt ſeſe non ſentiat. hoc fit cum mens ineffabilis dei electa dulcedine quodāmodo ſe ſibi furatur/ immo rapitur atqꝫ elabitur a ſeipā vt deo fruatur ad iocunditatem. Nichil tam iocundum niſi eſſet tam modicū Amor dat familiaritatē dei. familiaritas auſū. auſꝰ guſtū. guſtꝰ famem. Anima quā tangit amor dei michil aliud poteſt cogitare nil deſiderare frequenter ſuſpirat dicens. Sicut ceruus deſiderat ad fontes aquarū/ ita deſiderat anima mea ad te deus. Deus amore venit ad homines/ venit in homines/ factus eſt homo. Amore deus inuiſibilis factus eſt ſeruis ſuis viſibilis et ſimul amore vulneratus propter delicta noſtra tuta et firma requies eſt infirmis et peccatoribus in vulneribꝰ iheſu ſaluatoris. Securus illuc habito patent michi viſcera p vulnera/ ſed quidquid ex me michi deeſt vſurpo michi ex viſceribus mei domini. quoniā miſericordia affluunt/ nec deſunt foramina per que affluant. per foramina corporis patent michi archana mei cordis. Patet magnum pietatis ſacramentū/ patent viſcera miſericordie dei noſtri in quibus viſitauit nos omnes oriens ex alto. Vulnera criſti

iheſu plena ſunt miſericordia/plena pietate/plena dulcedi=
ne/plena dulcedine et pietate. Foderunt manus eius et pe=
des eius/et lancea latus eius pforauerunt/per has riuas li=
cet michi guſtare q̄ ſuauis eſt dn̄s deus meus/ quoniā re=
uera ſuauis et mitis et multū miſericors inuocantib9 eū in
veritate et inquirentib9 in dilectione. Et maxime diligenti=
bus copioſa redemptio data eſt nobis in vulnerib9 ſaluato
ris noſtri magna multitudo dulcedinis plenitudo gratie et
pfectio virtutū. Cū me pulſat aliqua mala cogitatio/recur=
ro ad vulnera xpi/cū me premit caro mea recordatione vul
nerum dei reſurgo. Cū dyabolus parat inſidias michi/fu=
gio ad viſcera miſericordie dei mei ⁊ recedit a me. Si odor
libidinis moueat mēbra mea recordatione vulnerū xpi filij
dei extinguit/in omnib9 aduerſitatibus nō inueni tam effi=
cax remediū q̄ vulnera xpi. In illis dormio ſecurus/et re=
quieſco intrepidus/xpus mortuus eſt pro nobis. nichil tam
ad mortē amarum qd morte xpi nō ſoluat/tota ſpes mea in
morte dei mei. Mors eius meritū meū/refugiū meū. ſalus
vita ⁊ reſurrectio mea/meritū meum miſeratio dn̄i. Nō ſum
meriti inops q̄diu ille miſerationū dn̄s non defuerit. Et ſi
miſericordie dei multe/multus ego in meritis ſum. quanto
potentior eſt ad ſaluandū/tanto ſecurior ego/ peccaui pec=
catū grande/et multorū ſum michi cōſcius delictorū/nec ſic
deſpero/quoniā vbi abundauerunt delicta ibi abundauit ⁊
gratia. Qui deſperat de venia/negat deū miſericordē/ma=
gnam iniuriam deo facit/ qui de eius miſericordia diffidit/
quantū in ſe eſt negat eum habere caritatē/veritatē/et po=
teſtatē/in quibus tota ſpes mea cōſiſtit/ſcʒ in caritate ad=
optionis/in veritate pmiſſionis/ in poteſtate redemptio=
nis. murmuret iam inſipiēs quantū voluerit cogitatio mea
dicens. Quis enim es tu/et quanta eſt gloria illa/quibuſue
meritis obtinere illam ſperas. et ego fiducialiter reſponde
bo. Scio cui credidi q2 in caritate nimia adoptauit me in

filiū/ qꝛ verax eſt in ꝓmiſſione/potens in exhibitione/⁊ licet ei facere qđ vult. Non poſſum terreri multitudine peccatorū/ſi mors dei in mentē venerit/ quoniā peccata mea illum vincere non poſſunt. claui et lancea clamant michi qꝫ vere recōciliatus ſum xp̄o/ſi enī amauero longinꝰ aperuit michi latus xp̄i lancea/ et ego intraui vbi requieſcendo ſecurus. qđ timet amet quoniā caritas foras mittit timorē. Nullum tā potens eſt et tā efficax remediū ac medicamentū ꝯtra ardorē libidinis qꝫ mors redemptoris mei. Extendit brachia ſua in cruce ⁊ expendit manꝰ ſuas/paratꝰ in amplexus peccatoꝝ/ inter brachia ſaluatoris mei et viuere volo et mori cupio. ibi ſecurꝰ decantabo. Exaltabo te dn̄e qm̄ ſuſcepiſti me nec dilataſti inimicos meos ſup me. Saluator noſter caput inclinauit in morte vt oſcula daret dilectis ſuis. totiēs deū oſculamur quotiens in amore eiꝰ ꝯpungimur. O anima mea inſignita dei ymagine/ redempta xp̄i ſanguine/deſponſata fide. dotata ſpiritu/ornata v̉tutibꝰ. deputata cū angelis/dilige illū a quo tantū dilecta es. Intende illi qui intendit tibi. quere querentē te. ama amantē te cuiꝰ amore p̄uenta es/qui eſt cauſa amoris tui/ip̄e eſt meritum/ip̄e premiū/ ip̄e fructus ip̄e vſus ip̄e finis/eſto ſollicita cū ſollicito/cum vacāte vacās/cū mūdo mūda/cū ſancto ſancta/qualē apparaueris deo talis oportet vt appareat tibi. deꝰ ſuauis ⁊ mitis ⁊ multe miſericordie/ſuaues/dulces/ humiles/ ⁊ miſericordes requirit. Ama illū qui eduxit te de lacu miſerie et de luto fecis. ama qꝛ dulcis/ time qꝛ rectus/ ꝓpter deſperatos facit indulgentie portū/ꝓpter p̄ſumentes noluit diē mortis mortis eſſe interitū. Elige illū amicū pre omnibꝰ amicis qꝛ cū omnia ſubtracta fuerint et ſolus tibi fidē ſeruabit in ſepulture tue. cum omnes amici recedent a te/ille non te derelinquet/ ſed tuebitur a rugientibus preparatis ad eſcam et cōducet per ignotā regionē atqꝫ ꝑducet ad plateas ſuperne ſpon ⁊ ibi collocabit te cū angelis ante faciē maieſtatis

vbi audies illud melos angelicuꝫ/ ibi eſt canticū leticie vox
exultationis et ſalutis ⁊ gratiarꝫ actio et vox laudis atꝫ al-
leluia ꝑpetuū· ibi eſt cumulus felicitatis ſupeminens gloria
ſupabundās leticia ⁊ om̄ia bona· o anima mea ſuſpira ardē-
ter/ deſidera vehementer vt poſſis peruenire in illam ſu-
pernā ciuitatem/ de qua dicta ſunt taꝫ glorioſa in qua ſicut
letantiū omniū habitatio eſt in te/ amore potes aſcendere
amanti nichil eſt difficile/ nichil impoſſibile/ anima q̄ amat
aſcendit frequent̄ ⁊ currit familiarit̄ ꝑ plateas celeſtis ihe-
ruſaleꝫ/ viſitando illos p̄riarchas/ ſalutando apoſtolos/ am-
mirando exercitus martirū/ ꝯfeſſorꝫ/ ac virginū/ ſpeculādo
cor humanū in deſiderio eternitatis nō fixum/ nunq̄ ſtabile
poteſt eſſe ſed omni volubilitate volubilis de alio in alium
tranſit/ querens requiem vbi nō eſt· In his aūt caducis et
trāſitorijs in quib⁹ eius affectus etiam tenent̄· verā requiē
inuenire nō valet/ quoniā tante eſt dignitatis vt nullū bono-
rū p̄ter ſummū ei ſufficere poſſit· ꝓpterea vnicuiqꝫ ꝓpria vo-
lūtas eſt cauſa ſua dānationis vel ſaluationis/ et ideo nihil
dicim⁹ bona voluntate deo offertur bona voluntas/ dn̄i ad
nos ducit et nos ad deū dirigit ꝑ bonam voluntatē deū di-
ligimus/ deum eligimus/ ad deū currim⁹/ ad deuꝫ puenim⁹/
et eum poſſidem⁹· O bona voluntas ꝑ quā ad dei ſimilitu-
dinem reformamur/ et ei ſimiles efficimur/ ita amabilis eſt
deo bona volūtas/ vt ip̄e in corde habitare nolit in quo bo-
na voluntas nō fuerit· bona voluntas illius ſumme maieſta-
tis trinitatem ad ſe inclinat· Sapientia nāqꝫ ad ꝯgnitioneꝫ
veritatis illā illuminat· caritas ad deſideriū bonitatis infla-
mat· paternitas in ea cuſtodit qd̄ creauit nō pereat· Quid
eſt ꝯgnitio veritatis primū ꝯgnoſcere teip̄m ⁊ q̄ eſſe debes
vt eſſe ſtudeas· qd̄ autē corrigendū eſt vt corrigas· deinde
cognoſcere et amarē creatorem tuum · hoc eſt enim homi-
nis bonum· Vide ergo q̄ ineffabilis eſt diuine caritatis cir-
ca nos dilectio· De nichilo nos creauit· et quicq̄d habem⁹

nobis donauit. Sed qꝛ plus dileximus datum q̄ꝫ datorem
/creaturā q̄ꝫ creatorem/cecidimꝰ in laqueū dyaboli et facti
sumꝰ eius serui/deus vero misericordia motus misit filium
suū quo redimeret seruos misit etiā spiritū ſanctū quo ſer-
uos adoptaret in filios. filiū dedit in preciū redemptionis
/spiritū ſanctū in priuilegiū amoris. se demqꝫ totū ſeruat he-
reditatē adoptionis/ita deꝰ vt piiſſimꝰ ⁊ misericordiſſimꝰ
pre desiderio hominis nō solum sua ſed etiā ſeipm impendit
vt homines ex deo naſcerent primo ex ipis natus deꝰ. quis
tam durus quē nō emoliat amor dei hoies p̄ueniens tamqꝫ
vehemens amor qꝫ homo ꝓpter hoiem dignatꝰ eſt fieri. qs
poteſt odire hominē cuius naturā et similitudinē videt in
humanitate dei. Reuera illū odit deus et ita ꝑdit quidqd
facit. deus nanqꝫ ꝓpter hominē factus eſt homo vt eſſet re-
demptor qui et creator qui ⁊ de ſuo redimeret homo/⁊ vt
familiarius ab homine diligeret deus in similitudine homi
nis apparens. Et vt vterqꝫ ſenſus beatificaret ⁊ reficeretur
oculus cordis in eius diuinitate/et oculus corporis in eius
humanitate vt ſiue ingrediens in ipo paſcua inueniret natu
ra humana ab ipo condita. Saluator noſter natus eſt nobis/
crucifixus etiā ⁊ mortuꝰ/morte ſua mortē nr̄am deſtrueret
Et qꝛ botrus carnis portatus fuerat ad torcular crucis et
expreſſione facta fluere ceperat muſtū diuinitatis miſſus
eſt spiritusſanctꝰ/quo vaſa cordiū p̄pararent/vt vinū nouū in
vtres nouos poneret/primū mūdarent ne infuſū pollueret
poſtea ligarent ne infuſū amitteret/ mundarent a gaudio
iniquitatis/ligarent ↄtra gaudiū vanitatis. nō enim qd bonū
eſt venire potuit niſi prius recederet qd malū eſt gaudiū in
quitatis polluit et gaudiū vanitatis effudit gaudiū iniqta-
tis reddit vas ſordidū ⁊ gaudiū rimoſū. gaudiū iniquitatis
eſt cū pctm̄ diligit et gaudiū vanitatis cū tnſitoria amant
Eice gͦ qd malū eſt vt qd bonū eſt ꝑcipere poſſis effunde
amaritudinē vt dulcedie iplearis/ſpūſſan. gaudiū ē ⁊ amor

Eice ſpiritū dyaboli ⁊ ſpiritū mūdi vt accipias ſpiritū dei.
Spūs dyaboli opat̄ gaudiū iniquitatis/et ſpūs mūdi gau
diū vanitatis et hec gaudia mala ſunt qm̄ aliud culpā hab;
aliud occaſionē culpe. venit aūt ſpūs dei cum eiecti fuerint
ſpūs mali ⁊ intrat habitaculū cordis et operat̄ gaudiū bo=
nū et amorē bonū quo expellit̄ amor mūdi ⁊ amor peccati.
Amor mūdi allicit ⁊ decipit. amor pc̄ti polluit ⁊ ad mortē
ducit. amor dei mentē illuminat /ꝯſcientiā mūdat/animā le=
tificat/et deū demōſtrat. in quo amor dei eſt ſꝑ cogitat qn̄
ad eū ꝑueniat ⁊ quādo mundū relinquat/quādo carnis cor
ruptiones euadat/et verā pacē inueniat ſꝑ hab; cor ſuū ad
ſuꝑna eleuatū et deſideriū/quādo ſedet qn̄ ambulat qn̄ qui
eſcit uel aliquid agit cor a deo nō recedit/oīs ad amorem
cohortant̄/omnib⁹ amorē; ꝯmendat qꝫ dulcis ſit dei amor
et qꝫ malus ⁊ amarus amor ſeculi corde ore ⁊ oꝑe omnib⁹
demōſtrat. deridet hui⁹ mūdi gloriā/arguit ſolicitudinē ⁊
qꝫ ſtultū ſit in his q̄ tranſeūt fiduciā habere oſtēdit/ mirat̄
cecitatē hoīm qui hec diligūt. mirat̄ etiā quomō nō omnes
vniuerſa hec trāſitoria ⁊ caduca nō derelinquūt omnib⁹ exi
ſtimat dulce qd̄ ſibi ſapit omib⁹ placere qꝫ diligit omnib⁹
quidē eſt manifeſtū qꝫ ꝯgnoſcit frequent̄ deū ſuū ꝯtemplat̄
⁊ in ei⁹ ꝯtemplatōe ſuauiter reficit̄ tanto felicius quāto fre
quentius dulce eſt ei ſemꝑ ad ꝯſeruandū qd̄ ad amandū et
laudandū ſemꝑ eſt ſuaue. Reuera hec eſt vera requies cor
dis cū in amorē dei ꝑ deſideriū figit̄ nec quicqꝫ appetit ſed
in eo qꝫ tenet felici quadā; dulcedine delectat̄/ delectando
iocundat̄. Si vero aliqua vana cogitatione vel rerum occu
patione/inde aliquando abſtracta fuerit ſumma cū feſtina=
tione illuc redire feſtinat exiliū reputans alibi qꝫ ibi morā
facere. Nam ſicut nullū eſt momentum quo homo nō vtat̄
vel fruatur dei pietate vel miſericordia/ ſic nullū debet eſſe
momentum in quo preſentem eū non habeat in memoria. id
circo non breui crimine abſtrictus tenet̄ quiſquis in oratōe

cũ deo loquit̃ et ſubito abſtrahit̃ ab eius aſpectu quaſi ab
oculis nõ videntis ⁊ audientis· hoc aũt fit quando cogita-
tiones ſuas malas ⁊ importunas ſequit̃ ⁊ aliquã viliſſimã
creaturã/ad quã mentis intuitus facile diſtrahit̃ ei preferet
illam videlicet cogitatione ſepius voluendo q̃ deũ aſſidue
debet recolere creatorẽ· adorare redemptorẽ· expectare ſal
uatorẽ· timere iudicem· Quidq̃d igit̃ mentis aſpectũ ab eo
retrahit/omnino fugiendũ et execrandũ eſt· Quiſ q̃s amas
mundũ tibi ꝓſpice qd̃ ſit eundũ hec via quã vadis peſſima
via plenaq; cladis· Fuge ergo paululũ occupationes tuas·
abſcondere modicũ a tumultuoſis cogitationibꝰ tuis· abi-
ce nũc oneroſas occupatões tuas/ poſtpone laborioſas diſ
ſenſiones· vaca aliquantulũ deo ⁊ paululũ quieſce in eo· in-
tra cubiculũ mentis tue/ exclude omnia p̃ter eũ ⁊ que iuuẽt
ad querendũ eũ· clauſoq; oſtio quere eũ· dic nũc totum cor
meũ dño· Quero vultũ tuũ dñe vultũ tuum quero· Eya nũc
ergo tu dñe deus meus/ doce cor meũ et quomõ te querã
vbi ⁊ quomõ te inueniã dñe· ſi hic nõ es vbi te querã abſen
tem· ſi aũt vbiq; es cur nõ video p̃ſentẽ· ſed certe habitas lu
cem inacceſſibilem· Sz quomõ accedã ad tantã lucem aut
quis me ducet ⁊ inducet in illã vt videã te in illa· deinde qui
bus ſignis qua facie te querã· Nunq̃ te vidi dñe deus meꝰ
nõ noui faciẽ tuã· Quid faciet altiſſime dñe/quid faciet iſte
longinquꝰ tuus exul· quid faciet ſeruus tuus anxius amore
tui et longe proiectus a facie tua auellat te videre et nimis
illi abeſt facies tua· Accedere ad te deſiderat ⁊ inacceſſibi
lis eſt habitatio tua/inuenire te cupit ⁊ neſcit locũ tuũ/que
rere te affectat ⁊ ignorat vultũ tuũ dñe deus meꝰ es ⁊ dñs
meꝰ et nunq̃ te vidi/tu me feciſti et refeciſti et omnia bona
tu michi contuliſti et nondũ noui te/deniq; ad te videndũ fa
ctus ſum et nondũ feci ꝓpter qd̃ factus ſum· O miſera ſors
hominis cũ hoc ꝑdidit ad qd̃ factus eſt· heu quid ꝑdidit ⁊
quid inuenit ad quid acceſſit ⁊ quid remanſit/ ꝑdidit bea-

titudinem ad quã factus eſt ⁊ inuenit miſeriã ad quã fact⁹
nõ eſt. Receſſit ſine quo nichil felix eſt et remanſit qḋ p̲ ſe
nõ niſi miſerũ eſt. Manducabat tũc homo panem angeloꝝ
quẽ nũc exurit. manducat nũc panem doloꝝ quẽ tunc neſcie
bat. et tu dñe vſq;quo. vſq;quo dñe obliuiſceris me in finez
vſq;quo auertis faciem tuaz a nobis/ quãdo reſpicies et ex=
audies nos/ quãdo illuminabis oculos nr̃os et oſtendes no
bis faciem tuã et quãdo reſtitues te nobis. Reſpice dñe ex=
audi et illumina nos oſtende nobis teip̄m. reſtitue te nobis
vt bene ſit nobis ſine quo tam male eſt nobis. Inuitas nos
adiuua nos obſecro dñe. Amaricatũ eſt cor meũ ſua deſola
tione/ indulca illud tua ↄſolatione. obſecro dñe exuriens ce
pi querere te/ ne deſinar impaſtus/ pauper veni ad diuitem/
miſer ad miſericordẽ ne recedam vacuus/ et ↄtemptus dñe
incuruatus ſum nõ poſſum niſi deorſum aſpicere/ erige me
vt poſſum ſurſum aſpicere vel intendere. iniquitates meas
ingreſſe ſunt caput meũ obuoluerũt me ⁊ ſicut onus graue
grauant ſup̲ me. Euolue me et exonera me ne vrgeat pute⁹
os ſuũ ſup̲ me/ doce me querere te ⁊ oſtende te querenti qꝛ
nec querere te poſſũ niſi tu doceas nec inuenire niſi te oſtẽ
das. Querã te deſiderando/ deſiderem querendo/ inueniaz
amando/ amem inueniendo/ fateor dñe ⁊ gratias ago. quia
me ad hanc imaginẽ tuã feciſti vt tui memor te cogitem te
amem. Sz ſic eſt abolita attritione vicioꝝ/ ſic eſt obfuſcata
fame peccatoꝝ vt non poſſit facere ad qḋ facta eſt niſi tu
renoues et reformes eã. Rogo dñe qui das fidei intellectũ
da michi vt quantũ ſis expedire intelligã/ qꝛ es ſicut credi=
mus. et hoc es qḋ credim⁹ ⁊ quidẽ credim⁹ te eſſe aliquid
quo nichil maius aut melius cogitari poſſit. Quid ergo es
domine deus quo vnum maius meliuſq; nichil valet cogi=
tari. Sed quid niſi id quod ſummum bonum omniũ ſolum
exiſtens per ſeipſuz omnia alia fecit ex nichilo. Quod ergo
bonum deeſt ſummo bono perdit omne bonũ. Tu es itaq;

iuſtus verax beatū et quidquid aliud eſt melius eſſe q̄ nō
eſſe/ verū malis quomodo parcis ſi tu es totus ſumme iuſtꝰ
An qꝛ veritas eſt incōprehenſibilis latet hoc in luce inacceſ
ſibili quā inhabitas vere in altiſſimo et ſecretiſſimo bonita
tis tue profundo latet fons vnde manat fluuius miſericor-
die tue. nam cū totus et ſumme iuſtus ſis/ tam̄ idcirco etiā
malis benignus qꝛ totus ⁊ ſumme bonus es. minꝰ nāqꝫ bo
nus eſſes ſi nulli malo benignus eſſes. Melior eſt em̄ qui et
bonis ſimul et malis bonꝰ eſt q̄ qui bonus eſt et melior eſt
qui malis et puniendo et ꝑcendo bonꝰ eſt q̄ qui puniendo
tantū. Ideo ergo miſericors es qꝛ totꝰ ſumme bonꝰ es. O
immenſa bonitas que omnē intellectū excedis. veniat ſuper
me miſericordia illa que de tanta opulentia ꝓcedit. influat
in me que ꝓfluit de te. parce per clementiā ne vlciſcaris ꝑ
iuſticiā. Excita te nūc anima mea et erige totū intellectum
tuū et cogita quantū potes quantū et quale ſit illud bonū
qd̄ deꝰ eſt. Si em̄ ſingula bona delectabilia ſunt/ cogita in
tente q̄ delectabile ſit illud bonū qd̄ ꝯtinet iocunditatem
oīm bonoꝝ/ et nō qualē in rebꝰ creatis ſumꝰ expti/ ſed tan
to differentē quantū differt a creatura creator. Si em̄ bo-
na eſt vita creata q̄ bona eſt vita creatrix. ſi iocunda eſt ſa
lus facta q̄ iocunda eſt ſalus q̄ fecit omnē ſalutē. ſi amabi-
lis eſt ſapientia q̄ ꝯdidit ex nihilo/ deniqꝫ ſi multe ⁊ magne
delectationes ſunt in rebꝰ delectabilibꝰ/ qualis ⁊ quāta de
lectatio eſt in eo qui fecit ipa delectabilia. O qui hoc bono
fruet̄ quid illi erit qd̄ illi nō erit. Certe quidqd̄ volet erit ⁊
quidqd̄ nolet nō erit. Ibi quippe erūt bona aīe et corporis
qualia nec oculꝰ vidit nec auris audiuit nec cor hominis co
gitauit. Cū ergo ꝑ multa vagaris homuncio querēdo bona
aīe tue et tui corpis. Ama vnū bonū in quo ſunt oīa bona ⁊
ſufficit/ deſidera ſimplex bonū qd̄ eſt oīe bonū et ſatis eſt
Quid em̄ amas caro mea. qd̄ deſideras aīa mea/ ibi eſt qd̄
quid amas/ ibi eſt quidqd̄ deſideras. ſi delectat pulc̄tudo

fulgebũt iuſti ſicut ſol· ſʒ velocitas aut fortitudo aut liber-
tas corpis cui nihil obſiſtere poſſit / erunt ſilẽs angelis dei
qꝛ ſeminatᷣ corpꝰ aĩale ſurget aũt ſpũale ſ potestate vtiqꝫ/nõ
natura/ ſi longa aut ſalubris vita erit ibi ſana eternitas ⁊ et-
na ſanitas/ qꝛ iuſti imppetuũ viuent et ſalus iuſtoꝝ a dño· ſi
ſacietas ſaciabunᷣ cũ apparuerit gloria dei· ſi ebrietas ebria
buntur ab vbertate domꝰ dei· ſi melodia ibi angeli ↄcinent
ſine fine· ſi quelibet nõ immũda ſed mũda voluptas· ſi torrẽ
te/ torrente voluptatis ſue potabit eos deꝰ· ſi ſapientia ipa
ſapientia dei oſtendet eis ſeipam ſapientiã· ſi amicicia dili-
gẽt deũ pluſq̃ ſeipos ⁊ inuicẽ tanq̃ ſeipos et deꝰ illos pluſ
q̃ illi ſeipos· qꝛ illi illũ ſe et inuicẽ ꝑ illũ et ille ſe ⁊ illos ꝑ ſe
ipm· Si ↄcordia omibꝰ illis erit vna voluntas qꝛ nulla illis
erit niſi dei ſũma volũtas· Si poteſtas oipotentes erũt ſue
volũtatis ſicut deꝰ ſue· Nã ſicut poterit deꝰ qđ volet ꝑ ſe
ipm/ ita poterũt illi qđ volent per illũ· qꝛ ſicut illi nõ aliud
volent q̃ qđ ille volet nõ poterit nõ eſſe· ſi honor ⁊ diuitie
deus ſeruos ſuos bonos ⁊ fideles ſupra multa ↄſtituet imo
filij dei et dij vocabunᷣ· Et erũt heredes quidẽ dei/ cohere
des aũt xpi· Si vera ſecuritas certe ita certi erũt nunq̃ vl-
latenus iſtud bonuꝫ ſibi defuturꝫ/ ſicut certi erũt ſe non ſua
ſponte illđ amiſſuros nec dilectorẽ dñi illđ dilectoribꝰ ſuis
inuictis ablaturũ/ nec aliqd deo potentius inuictos deuꝫ et
illos ſeparaturꝫ· Gaudiũ vͦ quale quãtumue eſt vbi tale ac
tantũ bonũ eſt cor hũmanũ/ cor indigẽs cor expertũ erũnis
imo obrutũ erũnis quantũ gaudẽs ſi his omnibꝰ abũdares·
Interroga intima tua ſi cape poſſent gaudiuꝫ ſuuꝫ de tãta
beatitudine ſua· Sꝫ certe ſi qs alius q̃ omnino ſicut teipm
amares eandẽ beatitudinẽ habẽt duplicareᷣ gaudiuꝫ tuuꝫ
qꝛ nõ minꝰ gaudẽs ꝑ eo q̃ ꝑ teipo· Si vͦ duo vel tres vel
multo plures idipm haberẽt tantundẽ ꝑ ſingulis quantũ ꝑ
teipo gauderes/ ſingulos ſicut teipm amares· ergo qđ erit
in illa perfecta caritate innumerabiliũ beatoꝝ angeloꝝ et
hominuꝫ vbi nullus minus diliget alium q̃ ſeipm niſi alter

gaudebat quiſqꝫ ꝑ ſinglis alijs q̄ꝫ ꝑ ſeip̄o. Si ergo coꝛ ho
minis de tanto bono ſuo vix capiet gaudiū ſuū quō capax
erit tot et tantoꝝ gaudioꝛum/ et vtiqꝫ quoniā quantū quis
diligit aliquem/ tantum de bono eius gaudet/ ſic in illa per
fecta eius felicitate vnuſquiſqꝫ ſine ꝯparatione plus amabit
deū q̄ꝫ ſe et alios ſecum ita plus gaudebit abſqꝫ exiſtima:
tione vnuſquiſqꝫ de felicitate dei q̄ꝫ de ſua et omniū alioꝝ
ſecum. Et ſi deum ſic diligent toto coꝛde/ tota mente/ tota
anima vt tamen totum coꝛ/ tota mens/ tota anima/ non ſuf:
ficiat dignitati dilectionis/ ꝑfecto ſic gaudebunt toto coꝛ
de/ tota mente/ tota anima/ vt tamen totum coꝛ/ tota mens
tota anima non ſufficiat plenitudini gaudij. Deus meus et
dn̄s meus ſpes mea et gaudiū coꝛdis mei/ dic anime mee ſi
hoc eſt gaudiū de quo nobis ꝑ filiū tuū dicis petite et acci
pietis vt nr̄m gaudiū ſit plenū. Inueni nāqꝫ gaudiū quod:
dam plenū et pluſq̄ꝫ plenū. Pleno quippe coꝛde/ plena men
te/ plena anima. pleno toto hoīe gaudio illo adhuc ſupꝛa
modū ſupererit gaudiū. Nō ergo totū illud gaudiū intrabit
in gaudentes. ſed toti gaudentes intrabunt in gaudiū. Dic
dn̄e dic ſeruo tuo intra in coꝛde meo ſed hoc eſt gaudiū qd̄
intrabūt ſerui tui/ qui intrabūt in gaudiū dn̄i ſui. Sed gau
diū illud certe quo gaudebūt electi tui/ nec ocul9 vidit/ nec
auris audiuit/ nec in coꝛ hominis aſcendit. nondū ergo dixi
aut cogitaui dn̄e quantū gaudebūt illi beati tui/ vtiqꝫ tan:
tum gaudebūt quantū amabunt. tantū amabūt quantū co
gnoſcent dn̄e et quantū te amabūt. Certe nec oculus vidit
nec auris audiuit nec in coꝛ hoīs aſcendit in hac vita quan
tū te ꝯgnoſcent et amabunt in illa vita. Oꝛo te deus meus
vt ꝯgnoſcam te amem te vt gaudeā de te et ſi nō poſſum in
hac vita ad plenū vel ꝓficiam de die in diem vſqꝫdum ve:
niat illud ad plenuꝫ pꝛoficiat/ hoc in me noticia tua ibi fiat
plena/ creſcat amoꝛ tuus et ibi ſit plenus vt hic gaudium
meum ſit in ſpe magnum et ibi in re plenū deus verax peto

vt accipiam quod promittis vt gaudium meuꝫ ſit plenum. Meditetur inde interim mens mea / loquatur inde lingua mea/ amet illud cor meum/ ſermocinetur os meum. Eſuriat illud anima mea. ſaciat caro mea. deſideret tota ſubſtantia mea donec intrem in gaudium domini mei/ibi permanſu= rus per ſecula Amen.

Explicit liber de meditatione beatiſſimi patris noſtri Auguſtini. deo gratias.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Liber de laudibꝰ gloͥsissime dei genitricis marie semper virginis famosissimi sacre pagine interp̄tis dn̄i alb̄ti magni de laugingen radispanen̄· ep̄i necnō p̄dicatoꝝ ordis pfessoris celeberrimi incipit feliciter

Clara est et q̄ nūq̄ marcescet sapia· Hic scriptū est sap̄·vj·et facile videt̄ ab hijs q̄ diligūt eā· ꝛ inueniet̄ ab hijs qui querūt eā· Preoccupat eos qui se ꝯcupiscūt vt illis se p̄ostendat qui de luce vigilauit ad eā nō laborabit assidētez em̄ illā foribꝰ suis inueniet· cogitare ergo de illa est sensus consūmatꝰ et qui vigilauerit ꝓpter illā cito securꝰ erit· qm̄ dignos seipā circuit querēs et in vijs suis ostēdet se illꝫ hylariter et in omi ꝓuidēcia occurret illis Item scriptum est eccī·xxiiij· Qui edūt me adhuc esurient· et qui bibūt me adhuc sicient qui audit me nō ꝯfūdet̄·et qui opant̄ in me nō peccabūt· q̄ elucidāt me vitā eternā hēbūt/ Huiusmodi ergo largiflue sp̄onsiōis submixus fiducia fiducialit̄ mitto manꝰ in opꝰ/ alias certe sup meū ingeniolū ꝛ sciolam meā me nimiū eleuarē· Scio aūt q̄ nō est abbreuiata manus dn̄i·sed adhuc oīa possibilia sūt credēti· Est aūt opus qd̄ attēptamꝰ dn̄ice incarnatōis exordiū describētes nr̄e redēptōis misteriū qd̄ in laudē ꝛ gliaz ꝛ honorez gloͥsissime et solius vēre honorate sup omēz creaturā virgis m̄ris dei ipsius auxilij specialissima ꝯfidēcia suscipimꝰ in laborem et in eiusdez mia tanq̄ infirmissima spei nr̄e anchora expectātes finē ꝯsūmatōis ꝛ p̄miuz laboris que est motrix volūtatis et causa opatōis ꝛ inspectrix intentōis· Obsecro ergo in p̄mis miaz dei omipotētez p̄rez misericordiaꝝ qui lucez inhabitāt inaccessibilē vt effugatis lumīe sue claritatis erroris fallacia· flitatis zizania· vanitatis glā· det mihi vez intelligēre ꝛ dicere de m̄re ipsius mie ꝛ veritatis· Obsecro et eos qui pn̄s opusculū forsan dignabūtur aspicere vt si

a

q̄dſi ipſo ex ſui forſitā vt ↄtingit nouitate· aut ipſos aliq̄d
dubiū pulſauerit nō facile aſcribāt temeritati· ſꝫ parcāt po-
cius ſimplici deuotōi· Nō eīm intēdimꝰ gloſā virginē nrīs
mēdacijs adornare vel cū ſtilo altiloq̄ eapatōribus intelli
gēcijs aliq̄d nouū aut magnū cudere ⁊ nō gloſaꝫ virginem
laudare ⁊ noſmetipſos eſtiare· ſꝫ rudibꝫ ⁊ ſimplicibꝫ deuo-
tōis munꝰ ꝑ verba ſimplicia miniſtrare Mecū eīm bn̄ agi
tur quāuis nihil dignū reputatōe de bn̄dictiſſima dn̄a tā-
q̄ indignꝰ vita ⁊ minimꝰ ſcia mei pectoris ore ꝓtulero ſi
tm̄ occaſiōeꝫ de ipſa ſcribēdi ⁊ loq̄ndi ſapiētibꝰ ſubmiſtro
Vt aūt lcōꝛ in hmōi opis matia minus laboris habeat et
cōtinēciā ipſius plenꝰ ſūmatim p̄cognoſcat quedā quaſi
pn̄cipia p̄mittā que lucē ſequētibꝰ miſtrabūt Et titulos
ſupponā ꝑ q̄s ⁊ matia cōphēdat diuiſa Et lcōri illud qd̄
de matia inſpicere ꝑ tpe voluerit expediciꝰ demonſtretur
Quicq̄d tibi occurrit vt rōe faciēdū ſcias feciſſe deū tā q̄
bonoꝝ oīm ↄditorē· Augꝰ de li· ar· Cū ſūmū vt nimiū bo-
nū cōmūicauit omē ↄmicabile alicui Dioniſ· q̄ oēs ꝓpeta
tes inferioꝝ hn̄t ſupiores cū excellēcia Idē lex q̄deꝫ hec eſt
diuitatis ſacratiſſima ꝑ ꝑma ſcda ad ſuā diuiſſimā reducere
lucē Idē q̄ ad omē incōueniens in deo ſeq̄tur īpoſſibile Et
ad omē ↄueniens cui maioꝛ rō nō repugn̄t ſeq̄tur neceſſariū
Anſelmꝰ auctoritas fidē flagitat ⁊ rōi hoīem ꝑparat· rō
ad intellectum cogitatōneq̄ꝫ ꝑducit quāq̄ neq̄ꝫ auctorita-
tem ratō penitus deſerat cum cōſiderat cui credēduꝫ ſit ⁊
certitudinis ſūma eſt ipſius iam cognite et ꝑſpicue verita
tis auctoritas Augꝰ de vera religiōe Querēdū eſt rōe q̄d
cōſēciat vitati fiatq̄ꝫ ipſa veritas auctoritas ſine q̄ nec eſt
nec valꝫ auctoritas Bnh· Ibi ſecure quiſq̄ꝫ ſēſu ſuo abun-
det vbi vl' certe rōi vel maifeſte auctoritati nō obuiat qd̄
ſētit Idē cū quiſq̄ꝫ in ſcripturis ſcīs conat' ſētire id qd̄ in
eis ſēſerit qui ſcripſit q̄d mali eſt ſi ſēciat hoc qd̄ tu lux oī
um veridicaꝝ mētiū oſ̄dis Augꝰ· in li· cōfeſ· xiij· Cū ali-
q̄s dicit hic ſēſit qd̄ ego religioſius arbitroꝛ dicē cur non

vtrūq3 poci⁹ ſi vtrūq3 vm̄ ē etſi qd terciū ⁊ſi q̄d quartū
etſi q̄d aliud oīno ve⁊ quiſpiā in hijs verbis videt Cur nō
oīa illa vidiſſe credat̄ p quē deus vnus ſacras lr̄as vera ⁊
diuerſa viſuris multo⁊ ſēſib3 tpauit· Aug⁹ in eodē Ego
certe intrepidus de corde meo pnūcio ſi ad culmē aucto
ritatis aliq̄d ſcriberē ſic mallē ſcribere vt qd veri quiſq3 de
hijs reb⁹ cernere poſſet id mea verba reſonarēt q̄ vt me-
am verā ſniam ad h̄ apli⁹ ponerē vt excluderē alias q̄⁊ fli
tas me nō poſſ3 offēdere Aug⁹ in eodē Senſit moyſes in
hijs v̄bis In pn̄º ⁊c̄· ⁊ cogitauit cū ea ſcriberet q̄cq̄ h̄ vi
potui⁹ iuenire· ā n̄dū potui⁹ ⁊ cū i eis iueniri pt̄ Au⁹ ſup
gn̄ q̄ nec in corpalib3 nec in ſpūalib3 aliq̄d ē vacuū Btiſſi
ma v̄go a nullo illuſtriū vincit̄ in aliq̄· Dam̄· Cū de pc̄tis
agit̄ nl̄la de ea fit q̄tio· Aug⁹ de natura et grā Btiſſima
v̄go ea puritate nitebat q̄ ſub deo maior neq̄t intelligi Anſ.
Ego puto q̄ copioſior ſcificatōis bn̄dictō in ea3 diſcēdit
que ipi⁹ nō ſolū ſcificauit ortū ſ3 etiā vitā ab omi deinceps
peccato cuſtodiret imunē qd alteri nemi in natis mlierū
credit̄ eſſe donatū Decuit nimi⁊ reginā virginū ſingulari
p̄uilegio abſq3 omi peccato ducere vitā que dū pcc̄i mor-
tiſq3 pareret redēptorē mun⁹ vite ⁊ iuſticie oib⁹ obtine-
ret q̄ ei nullū bonū defuit cui⁹ pura creatura in ſtatu vie
capax fuit·

Incipit tabula caplo-
rū p̄ntis opis ꝛc̄

Si necesse fuit mis-
sioꝫ fieri C · j ·
Quez ꝯueniebat
mitti · p̄mo si hoiez · C · ij ·
Si angelū · ca · iij ·
Si archangelū ca · iiij ·
Si p̄ncipat⁹ ca · v ·
Si potestates ca · vj ·
Si virtutes ca · vij ·
Si dn̄atões ca · viij ·
Si thronos ca · ix ·
Si cherubim ca · x ·
Si seraphim ca · xj ·
Si t's p̄mos ordīes C · xij
Si oēs āgelos ca · xiij
Si spūm sēm ca · xiiij
Si filiū ca · xv ·
Si p̄rem ca · xvj ·
Si totā trinitatē ca · xvij
In q̄ spē āgel⁹ missus fu-
it · p̄mo si i spēcia ca xviij
Si in colūbina ca · xix ·
Si in humana ca · xx
Cui⁹ etatis spē · p° si in ·
In quo sexu ca · xxj ·
puerili ca · xxij ·
Si in virili ca · xxiij
Si in iuuenili ca · xxiiij
In qua veste Primo si in
Candida ca · xxv ·
Si in sordida ca · xxvj ·
Si i bicolorata ca · xxvij
Qua hora · Primo si in or-
tu diei ca · xxviij ·
Si in meridie ca · xxix ·
Si in vespe ca · xxx ·
Si i media noc · ca · xxxj
Quo loco · Primo si in ci-
uitate ca · xxxij ·
Si in tēplo ca · xxxiij ·
Quare i galilea ca xxxiiij
Q · i nazareth ca · xxxv
Quare ad virginē nō ad
mulierez ca · xxxvj ·
Q · nō ad ioseph ca xxxvij
In quo actu fuerit dn̄a ·
p° si i ɔtēplatōe c xxxviij
Si in actōe ca · xxxix
Si despōsai potuit ꝛ cū
despōsata fuit ca · xl ·
Qua etate despō · f · ca · xli
De ei⁹ pulchtudie p° si
fuit pulchra corpali' ꝛ in
q̄bꝫ ɔsistat · pul · ca · xlij ·
De corpis q̄titate c · xliij
De mb° · ꝓportōe c xliiij
De colore cutis ca · xlv
De colore capill · ca · xlvj
De colore oclorꝫ c · xlvij
Q · addit' viro ca · xlviij ·
Q · cui nomē erat c · xlix ·
Q · nom spō · ioseph ca · l ·
Q · de domo dauid ca · li ·
Q · dauid i genealog · dn̄i
ꝓpoit' ꝛ q̄re poit' cū pecca-
tor fuit ca · lij ·

Q· tm̄ vn̄ꝰ peccoꝛ noīat᷑ ꝛ
nulla peccatricū· ca·liij·
Q· in genealogia eiꝰ boi
et mali ponūt᷑ ·ca·liiij·
V· mrēz dn̄i ↄueniebat no
bilē eē ſcd̓z carnē ca·lv·
Quid ·ſit nobilitas car=
nis. ca·lvj·
Quare p ioſeph genealo
giſetur ca·lvij
Quare mlieres nō genea
logiſantur ca. lviij·
Quare nomē virginis et
nō virgini ca·lix·
Quare nom̄ maria ca·lx
Qualr̄ igreſſus āge ·c·lxi
Quare repetit āgelus et
non gabriel ca·lxij·
Si oſtio clauſo veit et ſi
ad ſolā ꝛ in q̄ poſitōe ſuię
ſcz ꝛ ſi ſedebat ꝛ ſi pſtrata
iacebat ꝛ ſi ſtabat ꝛ ſi ge
nu flectebat ꝛ q̄d orabat
ꝛ ſi āglo aſſurrexit c lxiij
De ſalutatōe et q̄re ab a
ue incipit non a ſalue vel
gaude vel pax. ca·lxiiij
Qualr̄ fuꝰ ſine ve ca·lxv
Quare eccl'ia appōit ma
ria ca·lxvi·
Quare angelus non poſu
it· ca·lxvij·
Quar̄ nō gl'a plēa c lxviij
De d̄ra pleitudinis gr̄e
eiꝰ ad pleitudiez x̄ c lxix
Ad pleitudiez mr̄·c lxx
Ad pleitudiz ſcoꝝ c lxxi
De ſpāli gr̄e pleitudine
briſſime v̓gis· ca·lxxij·
De ↄtētis in hac pleitu=
dine Et p̓mo de gr̄is ſac̄
mētalibus vtrum bapti=
ſata ca·lxxiij
Quo bāp'iſāte ca·lxxiiij·
Quare n̄ ſcriptū ·c·lxxv
De ↄfirmatōe ca·lxxvj·
De cōmūione· ca·lxxvij
De pn̄ia· p̓mo ſi cōtrita
et ſi ↄfeſſa ca·lxxviij·
Quis ↄfeſſoꝛ ca·lxxix·
Si ordies habuerit ꝛ q̄
re mlieres ad ſacros ordi
nes nō pmoueāt᷑ ca·lxxx
De extrema vnctōe ꝛ de
ſolatōe pc̄coꝝ Et ad q̄d
illud ſacr̄m ſuſcepit ꝛ q̄r
ſcriptū nō ſit Et de t̓plici
bono mr̄imonij ca·lxxxi·
De v̓tutibz theo· p̓mo ſi
fidē habuerit· ca·lxxxij
Si ſpem ca·lxxxiij
Si caritatē ca·lxxxiiij·
De q̄titate cari·ca lxxxv
Si eq̄lē āgel' ·ca. lxxxvj
De caritate ipiꝰ ad pxi
mum ca·lxxxvij
De v̓tutibz cardinalibus
p̓mo de iuſticia·c lxxxviij

De ſpēbus iuſticie · p̄mo
de latria · ca · lxxxix ·
De dulia ca · xc ·
De obediēcia · ca · xci ·
De penitēcia ca · xcij
De prudēcia ca · xciij
De fortitudīe et ſpēbus
ei9 · p̄mo de magnitate et
de magnificēcia · et de fidu
cia · et de ſecuritate · et de
pacia ⁊ de ↄſtācia c xciiij
De pſeuerācia ca · xcv
De tpancia · ca · xcvj ·
De ſpēb9 tpācie · p̄mo
de caſtitate · ca · xcvij ·
De ſobrietate · ca · xcviij
De modeſtia · ca · xcix ·
De do · ſeptif · grē · ca · c ·
De ſapia · ca · cj ·
De intellectu ca · cij ·
De cōſilio ca · ciij ·
De fortitudīe ca · ciiij
De ſciencia ca · cv ·
De pietate ca · cvj ·
De tīo · ⁊ ſpē · ti · ca · cvij
De btitudinibꝫ ca · cviij ·
De pauptate ⁊ gradib9
pauptatis ca · cix ·
De māſuetudīe · ca · cx ·
De luctu ca · cxj ·
De eſu · ⁊ ſi · iuſt · ca · cxij
De mia ca · cxiij
De mūdicia cor · ca · cxiiij
De pace ca · cxv ·
De pſecutōe p̄mo qrit v-
trum habuerit aureolām
martirꝝ ca · cxvi ·
Vtrꝫ aureolam predica-
torum ca · cxvij
V · aureola vir · ca cxviij
De fructu tceſimo ſexa
geſimo cēteſimo · ca · cxix
De fructibꝫ ſpūs ad ga-
lathas ca · cxx
De caritate ca · cxxj ·
De gaudio ca · cxxij ·
De pace ca · cxxiij ·
De pacia ca · cxxiiij
De lōganimitate ca · cxxv
De bonitate ca · cxxvj ·
De māſuetudīe c · cxxvij
De benigtate · ca · cxxviij
De fide ca · cxxix
De modeſtia ca · cxxx ·
De cōtinēcia ca · cxxxi ·
De caſtitate ca · cxxxij ·
De ſufficiēcia ſacramen-
torum ca · cxxxiij ·
De ſufficiē vtu c cxxxiiij
De ſufficiē · doꝝ c cxxxv
De ſufficiēcia beatitudi-
num ca · cxxxvj
De pfectōe v · c cxxxvij
De grīs gt · datis · p̄mo
de ſapiencia ca · cxxxviij
De ſciencia ca · cxxxix
De mechanic · ar · ca · cxl ·
De liberalib9 ca · cxli

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

De gramatica ca·cxlij·
De rethorica ·ca·cxliij
De loyca ca·cxliiij
De phica ca·cxlv·
De q̃druuialibꝫ ca cxlvj
De muſica ca·cxlvij
De aſtronomia c·cxlviij
De ariſmetrica·ca·cxlix
De geometra ca·cl·
De theologia ca·cli·
De ſcīēncijs ca·clij·
V·ſciuerit oia ca·cliij·
Utrum habuit cognitō nem veſpertinam vel matutinam ca·cliiij·
De fidei ↄſtācia ca·clv·
De gr̄a ſanitatū· ca·clvj
De opatōe v̉tutū c clvij
De ꝓphecia ca·clviij·
De diſcretōne ſpirituū capitulū clix·
De gn̄ibꝫ liguaꝝ ca·clx
De interpretatione ſermonum ca·clxj·
De aplis ca·clxij
De ꝓphis ca·clxiij·
De euāgeliſtis·ca·clxiiij
De paſtoribꝰ· ca·clxv·
De gr̄ijs quo ad gn̄atōꝫ ꝛ q̄ fuit p̄figurata c clxvj
Qualr̄ p̄ſi· fuit ca·clxvij
Qualr̄ ꝓphata· c·clxviij
Qualr̄ ānūciata·c· clxix·
Qualr̄ miracl̄oſe ↄ·c clxx
Qualit̄ in vtero ſanctificata ca·clxxj·
De gr̄ijs q̊ ad ↄuerſatōꝫ ſcꝫ q̄ a deo dilecta et dei amica fuit ca·clxxij
De gr̄ijs ċca mortē ſcꝫ vtꝝ mortē p̄ſciuit·c·clxxiij
V·iuitata ierit c clxxiiij
Utrum ſine dolore obierit ca·clxxv·
V·ſtati euolauit c clxxvj
V in aīa et corpe ſtatim ſurrexit ca·clxxvij
De p̉uilegijs eiꝰ ꝛ p̉mo de pcc̄i imūitate c clxxviij
De peccādi impoſſibilitate capitulū·clxxix·
V quolibet motu merebatur ca·clxxx·
V qualibet paſſione merebatur ca·clxxxj
De puritate i ſū·c clxxxij
V hāc gr̄aꝫ ſil̕ an ſucceſſiue accepit ca·clxxxiij·
Nō eſt mr̄ dei ca·clxxxiiij
Nō ē mr̄ v̉go ca clxxxv·
Nō eſt virgo virginum capitulū· clxxxvi·
Nō nō mr̄ mr̄m·c lxxxvij
Nō ē mr̄ oim c clxxxviij·
Nō ē ſtella ma· c clxxxix
Nō ē porta celi ca cxc·
Quō differat porta celi ꝛ feneſtra celi· ca·cxci·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

De cōmūicatione paſſio-
nis xp̄i ca·cxcij·
Vtrū in paſſione ſiml' ha-
buerit ſūmū gaudiū et
ſūmū dolorē ca·cxciij·
De gaudijs ei9 in paſſio
ne ca·cxciiij·
In filij dei ɔcep·c· cxcv
In natitate ca·cxcvi
In paſſione ca·cxcvij
In reſurrect· ca·cxcviij
In aſcēſione· ca·cxcix·
In ſui aſſūptōne· ca·cc·
Deciatōes p̄dcōꝝ c·cci
Qd ē ſup omēm creaturā
in quartā ierarchiam ex-
altata ca·ccij·
Qualit' habuerit omēs p-
prietates āgeloꝝ·c·cciij
De ꝓprietatib9 p̄me iera
rchie ca·cciiij·
De ſcda ierar· ·ca·ccv·
De ſup̄ma ierar· ca·ccvi
Qd ē regia mīe·ca·ccvij
Recapitulatō p̄uilegioꝝ
et additō triū· ca·ccviij
De ſufficiēcia p̄uil·c ccix
Qualr gr̄a plena epylo-
gus et quid nobis ex illa
plenitudīe venit·ca·ccx·
De dn̄s tecū· ca·ccxi·
De būd tu in mu·c·ccxij
Qualr ei9 bn̄dictō oīm be
nedictōes ɔp̄hendat ca-
pitulum ccxiij·
De benedictōne diei ſep
time ca·ccxiiij
De benedictōne·Ade et
Eue ca·ccxv·
De bn̄d·iacob·ca·ccxvi
De bn̄d·iude·ca·ccxvij·
De b·zabulō·ca·ccxviij·
De b·yſachar·ca· ccxix·
De bn̄d dan· ca·ccxx·
De bn̄d·Gad ca·ccxxi
De b·neptali·ca·ccxxij·
De bn̄d·Aſer· c·ccxxiij
De bn̄·ioſeph c·ccxxiiij
De b·beniamī·ca·ccxxv·
De·b·balaā·i·c·ccxxvj·
De b·ei9·ij·ca·ccxxvij·
De b·ei9·iij·ca·ccxxviij
De b·ei9·iiij·ca·ccxxix·
De bn̄dictōib9 datis po
pulo a moyſe· ca·ccxxx·
De bn̄·Rubē·c· ccxxxi
De bn̄· iude ca·ccxxxij
De bn̄·leui ca·ccxxxiij
De b·beniamī c ccxxxiiij
De b·ioſeph·ca·ccxxxv
De bn̄d·Gad c ccxxxvi
De bn̄d· dan c·ccxxxvij
De b·neptalī c ccxxxviij
De bn̄·Aſer·ca· ccxxxix
De bn̄d·oīm fil' ⁊ ſuffici
encia eius· ca·ccxl·
Benedict9 fruct9 ven-
tris tui· ca·ccxli·

Quid h̄ bn̄dictō fructꝰ
importet· ca·ccxlij·
Utrū omēs bn̄dictōnes
predictas includat Et de
ſufficiencia et dr̄a eorū q̄
ponūt̄ in iſta ſalutatōne
capitulū ccxlij
De ipiꝰ turbac̄·c ccxliij
De cogitatōe·ca·ccxlv·
De timore· ca·ccxlvj·
De verecūdia·ca·ccxlvij
Si xp̄us eam habuerit·
capitulū ccxlviij·
De inueniſti gr̄az et ſi me
ruit mr̄ dei fieri·c·ccxlix·
De apd dn̄m· ca·ccl·
De ɔceptōne· p̄mo de q̄
tāq̄ efficiēte ca·ccli·
De quo tāq̄ de m̄a c cclij
De mō ɔcipiēdi c ccliij·
Quāto tp̄e fuerit in vte
ro ca·ccliiij·
Qualr̄ egreſſus·ca·cclv
Utrū in cōceptōe habuē
rit delectatōez·ca·cclvj·
Utrū in portādo grauita
tem ca·cclvij
Utrū in piendo dolorem
vel delectatōez·ca·cclviij
De hocquod dicit in v-
tero ca·cclix·
De h̄ noīe ih̄s· ca·cclx·
Quis iposuit· ca·cclxi·
Qn̄ iſtitutū fuit c cclxij·
Cui conueniat illud nō-
men ca·cclxiij·
De hoc hic erit magnus
capitulū cclxiiij
De hoc ꝛ filius altiſſimꝰ
vocabitur ca·cclxv·
De h̄ dabit illi dn̄s deus
ſedez dauid patris eius·
capiuulū cclxvj
De h̄ regnabit in domo·
iacob ineternū· ca·cclxvij
Utrū dn̄s inq̄tum homo
ſit rex angelorū et eccl'ie
militantis ca·cclxviij
De hoc q̄modo fiet iſtud
capitulū cclxix·
De hoc quoniā virū non
cognoſco ca·cclxx
De hoc ſpiritusſanctus
ſupueniet in te ca·cclxxi
De hoc ꝛ virtus altiſſimi
obumbrabit tibi c cclxxij
De hoc qd ei naſcitur ex
te ſanctum vocabit̄ filiꝰ
dei ca·cclxxiij
De hoc Ecce elizabeth·
capitulū cclxxiiij
De hoc non erit impoſſi
bile apud deū omne ver
bum ca·cclxxv·

Explicit tabl'a capitulorū
p̄ntis operis

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg